

Pristatome: dailininkė Vilija Liorančienė

Š.m. vasario 14 d., per Metinį bendruomenės susirinkimą, rinkome LBS emblemą. Vilija Liorančienė sukūrė LBS emblemą, kuri laimėjo šį konkursą. Nuo šiol matysite šią emblemą mūsų laikraščio pirmojo puslapio kairiajame viršutiniame kampe. Vilija taip pat sukūrė ir Saulės mokyklos emblemą.

Sveikiname Viliją su laimėjimu, o skaitytojus supažindiname su dailininke.

Vilija Liorančienė yra grafikė ir skulptorė, gimusi Kaune, Lietuvoje, 1963 m. Jau keletą metų ji gyvena Švedijoje, pastaruoju metu - Stockholme.

Nuo pat vaikystės menas buvo svarbi jos gyvenimo dalis. Meną ji atrado būdama šešerių, kai mama nusivedė į M. K. Čiurlionio dailės muziejų. Tas Viliją sužavėjęs paveikslas priklausė vienam iš Europos abstrakčiojo meno pradininkų, lietuvių dailininkui Mikalojui Konstantinui Čiurlioniui.

Vilijos susidomėjimas menu buvo pažadintas: "Aš grįžau namo, pasiėmiau piešimo sąsiuvinį, ir norėjau nupiešti tokį patį gražų fantastinį paveikslą, kokį mačiau muziejuje", - pasakoja dailininkė. Tačiau tai pasirodė per sunku... Atsirado noras piešiniu ir forma išreikšti savo jausmus ir mintis.

Dabar Vilija Liorančienė yra diplomuota skulptorė. Vilniaus Dailės akademiją ji baigė 1989 m. Tačiau Švedijoje ji labiausiai žinoma kaip grafikė. Ji sako: "darau spalvotus atspaudus, daug dirbu peiliu raižydama linoleumą. Raižinio iškilumas man asocijuojasi su skulptūriniu reljefu".

Vilijos Liorančienės grafiniai darbai artėja prie abstrakčios išraiškos. Jos manymu, tai natūrali jos kūrybos seka, natūralus poreikis, taip daug metų kūrus konkrečius piešinius ir erdvinę skulptūrą.

- Atsisakyti konkretumo reikalauja mano siekimas išreikšti savo jausmus, - kalba Vilija.

Vilija Liorančienė su sūnumi Viliumi

Ji atsisako visko, kas nereikalinga, ir bando sukurti kiek galima grynesnę, aiškesnę kompoziją.

- Aš noriu jungti stiprią emociją ir formos minimalumą. Manau, kad Švedijoje toks raiškos būdas gali rasti atgarsį. Galbūt tai mane atves ir prie visiškai balto lapo, kuris, manau, yra pats išraiškingiausias...

Ir grafikoje, ir skulptūroje Vilija Liorančienė naudoja koncentruotą ritmišką formą. Pasak dailės kritikų, ji naudoja ornamentavimą, bet kartu jos raižiniai nepraranda vitališkumo, natūralumo ir elegancijos. Įkvėpimo dailininkė semiasi iš savo kasdieninės aplinkos, taip pat iš Rytų meno, kurį

ji atrado apie 1990 metus, porą metų pagyvenusi Tbilisyje, Gruzijoje.

Šiandien jos darbuose taip pat yra rytų Blekingės gamtos pėdsakų - akmeninės kalvos, kadagiai, saulėteklių atšvaitai jūroje.

Šalia grafikos ir skulptūros, Vilija kūrė ir tekstilę, kurioje naudoja šilkografijos techniką.

Vilijos darbus galite pamatyti internete adresu: www.vilija.se

Romualdo Rakausko nuotrauka

Migravimo ir darbo Švedijoje galimybės, Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare

Labai dažnai Lietuvių bendruomenės Švedijoje valdyba gauna laiškus iš Lietuvos, kuriuose prašoma surasti darbą Švedijoje. Vieni nori studijuoti, kiti ieško tokio sezoninio darbo kaip uogų rinkimo, o dar kiti siūlo savo paslaugas statybos, valymo, senelių priežiūros ir panašiose srityse.

Paprastai Valdybai nelieka nieko kito kaip atsakyti, kad Lietuvių bendruomenė Švedijoje nuri nei lėšų, nei galimybių užsiimti darbų paieška, kad Švedijos darbo rinkos įstatymai reikalauja, jog visos darbo vietos pirmiausia būtų siūlomos Švedijos darbo biržoje užsiregistravusiems Švedijos bedarbiams, kad įstatymai draudžia nelegalų žmonių įdarbinimą ir baudžia darbdavius, kurie išnaudoja pigią darbo jėgą pasipelnymo tikslams.

Visi prisimename nesenas diskusijas apie taip vadinamą 'socialinį turizmą', kur Švedija ir dalis Europos Sąjungos 'senujų' valstybių aptarinėjo galimą pavojų, kad naujųjų ES šalių piliečiai užplūst senosios ES darbo rinką, ir vos kelias dienas padirbė kurioje nors iš ES šalių, turės teisę naudotis visais sveikatos draudimo ir socialiniais privalumais.

Kaip parodė Migracijos departamento (Migrationsverket) kiek vėliau atlikta analizė, Švedija tuščiai dėl to baiminosi, nes per artimiausią pusę metų darbo ieškoti čia atvyko tik 3 000 naujųjų ES šalių piliečių.

Leidimas gyventi ir dirbti Švedijoje

Šiandien Lietuvos piliečiams nebereikia kaip anksčiau **prieš atvykimą** pateikti Lietuvoje esančioje Švedijos ambasadoje dokumentus ir gauti leidimą dirbti ar gyventi Švedijoje. Šiandien lietuviai, kaip ir kiti ES šalių žmonės, gali laisvai kirsti Švedijos sieną ir **trejus pirmus mėnesius be jokio leidimo** čia gyventi ar dirbti.

Po pirmųjų trijų mėnesių reikia paduoti paraišką gyvenimo (ir darbo) Švedijoje leidimui gauti. Paraiškos formas galima rasti interneto adresu: www.migrationsverket.se, užsisakyti el. paštu adresu: distributionen@migrationsverket.se arba paštu adresu: Migrationsverket, Distributionen, 601 70 Norrköping. Tie, kas nori gyvenimo ir darbo leidimą forminti Lietuvoje, gali gauti paraiškas Švedijos ambasadoje Vilniuje.

Leidimo paraiškai neužtenka vien tik pateikti asmens tapatybės kortelę arba asmens identifikacijos įrodymą. Reikia paruošti ir dokumentus, kurie nurodo paraišką pateikiančio asmens kategoriją. Pagrindinės asmenų kategorijos: darbo ieškantis asmuo, verslininkas, teikiantis ar gaunantis paslaugas asmuo, studentas ir pensininkas.

Bet kuris **darbo ieškantis** ES pilietis privalo prie paraiškos pridėti būsimo darbdavio pažymą, kur be darbdavio organizacijos

duomenų yra nurodytas ir siūlomas darbas, darbo valandos bei įdarbinimo sutarties terminas.

Šiai kategorijai gyvenimo (ir darbo) leidimas (a) išduodamas penkeriems metams (jeigu darbdavio pažymoje nurodytas ilgesnis nei metų terminas), arba (b) tam laikotarpiui, kuris nurodytas pažymoje (jeigu terminas yra trumpesnis nei metai).

Verslininkas ar individualią įmonę turintis asmuo privalo pateikti savo įmonės ar verslo registravimo pažymą.

Paslaugas teikiantis ar gaunantis asmuo, pvz. konsultantas ar laisvai samdomas specialistas, pateikia dokumentus, kurie apibūdina siūlomų ar gaunamų paslaugų pobūdį ir nurodo, kam jos bus teikiamos arba iš ko perkamos. Prie dokumentų pateikiama ir bendradarbiavimo ar samdymo sutarties kopija. Tai kategorijai išduodamas leidimo terminas atitinka bendradarbiavimo ar samdymo/pirkimo sutartyje nurodytą laikotarpį.

Leidimas studentams išduodamas, pridėjus tokias pažymas kaip aukštosios mokyklos (ar gimnazijos) patvirtinimas apie gautą studijų vietą, pilnas sveikatos draudimas, galiojantis Švedijoje, ir įrodymas, kad studentas turi lėšų pragyventi.

Šios kategorijos leidimas išduodamas visam studijavimo laikotarpiui, bet metų terminui ir pratęsiamas kas metai arba trumpesniai laikotarpiai.

Pensininkai gali gauti penkerių metų gyvenimo leidimą, jeigu jie įrodo, kad turi lėšų pragyvenimui, atitinkančių žemiausią pensijos lygį Švedijoje, t.y. 6 850 SEK per mėnesį.

Asmenims, kurie išeina į pensiją, dirbdami Švedijoje, išduodamas penkerių metų leidimas, (a) jeigu pensininkas yra pragyvenęs Švedijoje bent trejus metus; (b) jeigu asmuo nustojo dirbti dėl pvz. fizinio traumų ir yra pragyvenęs šalyje bent dvejus metus; (c) jeigu Švedijoje uždirbta pensija nėra žemesnė nei 6 850 SEK per mėnesį.

Visi **kiti asmenys**, nepriklausantys šioms kategorijoms, gali forminti gyvenimo/darbo leidimą Švedijoje, jeigu jiems pavyksta įrodyti, kad turi pakankamai lėšų pragyventi. Leidimas išduodamas penkeriems metams, o ekonominė situacija tikrinama po dvejų metų.

Informacija apie darbo vietų reikalavimą, galimybes užsiregistruoti Švedijos darbo rinkoje, apie socialinį ir sveikatos draudimą bus paruošta kitam laikraščio numeriui.

Virginija Langbakk
LBŠ pirmininkė

Dėkojame

Lietuvių vaikų Švedijoje mokyklos fondo ir Saulės mokyklos vardu dėkojame Alfonsui Jovertui už 50 000 SEK paramą, kuri stipriai pakėlė Fondo lėšas ir suteikė galimybę kitais metais Saulės mokyklai išskirti nemažą fondo paramą.

Fondo valdybos vardu

Virginija Langbakk

Saulės mokykla

Eleonora Jonušienė
Tėvų komiteto pirmininkė

Mokyklos įstatai

Gegužės 6 d. lietuvių Saulės mokyklos tėvų komitetas bei LBŠ valdyba patvirtino mokyklos įstatus.

Kaip žinia, mūsų gyvenimuose viskas turi tendenciją kisti bei keistis (pvz. mokyklos vadovybė, mokytojai), tačiau apibrėžti tikslai ir struktūra įgalina mus kryptingai siekti numatytų tikslų bei perduoti sukaupimą patirtį ir žinias naujajai kartai.

Mokyklos įstatai apibrėžia mokyklos tikslus ir uždavinius, struktūrą, veiklos principus, finansinę atsakomybę bei santykius su LBŠ valdyba. Prie šių įstatų buvo nemažai pasidarbuota bendromis jėgomis, todėl dėkojame praėjusių metų tėvų komitetui - Eglei Miniotienei ir Evaldui Laurenčikui, LBŠ valdybos nariams, Antanui Romui ir visiems tėveliams.

Mokslo metų atidarymas

Rugsėjo 5 d. (sekmadienį) Saulės mokykla pakvietė visus mokinukus ir jų tėvelius į šventišką mokslo metų atidarymą. Laukiame jūsų 10:00 val. ABF patalpose, adresu Sveavägen 41, 4 aukšte.

Mokyklėlėje pamokos vyksta kas antrą sekmadienį 10.15-12.00val. ABF patalpose su trumpa penkiolikos minučių pertraukėle.

Jūsų informacijai pateikiame rudens semestro grafiką: rugsėjo 5 ir 19, spalio 3, 17 ir 31, lapkričio 14 ir 28, bei gruodžio 12 dienomis.

Visus besidominčius mokyklėle, prašome rašyti el.pašto adresu Eleonorai: eleonoralt@hotmail.com, arba skambinti 070 6785869.

Svečiuose: rašytojas Rimantas Černiauskas

2004 m vasario mėn lietuvių rašytojas Rimantas Černiauskas dalyvavo Gotlande rašytojų konferencijoje, svečiavosi Stokholme. R. Černiauską, matematikos mokytoją, rašyti knygas vaikams paskatino jo dukros vaikystės metai.

Jis sutiko paskelbti mūsų laikraštyje keletą savo pasakėlių iš knygos "Pasakėlės vaikams, vanagams ir sliekams" (2003).

-maldauja jį Kaziukas.
Zigmūtis įsirėžė:
vienas, du, trys,
ir kankorėžis nusirito.
-Tai todėl, kad moki
-skaičiuoti, - pagyrė
-slieką Kaziukas.

Kitą kartą

vaikai draugavo su sliekais.
Vaikai buvo maži, o sliekai dideli.
Sliekai mokėjo skaityti, o vaikai rašyti.
Ėmė ir surašė visus savo nuotykius.

Sliekas skaičiuoja

Kitą kartą vaikai labai bijojo kankorėžių.
Vaikai augo maži, kankorėžiai dideli.
Vienas berniukas Kaziukas sustojo po eglės Medžiu, kankorėžis krito ir jį prispaudė.
-Oi gelbėkit! – ėmė šaukti Kaziukas.
Pro šali rangėsi sliekas Zigmūtis.
Vienas, du, įsirėžė, stumia,
bet kankorėžis nė iš vietos.
Vienas, du – stumia,
Kankorėžis – nė iš vietos.
-Skaičiuok iki trijų,

Skani pasaka

Vienas berniukas vadinosi Izidorius.
Jam labai skaudėjo galvą. Stora žalia musė ir klausia:
- Ar pasekti tau pasaką?
- Bet skanią, - sumirksėjo Izidorius.
- Skanią, skanią, - suzirezė musė ir pradėjo:
- Kitą kartą gyveno karalius.
- Neskanu! – susiraukė Izidorius.
- Palauk, palauk, nuramino jį musė, - paseksiu tau kitą.
Kitą kartą gyveno baisus devynagalvis slibinas.
-Neskanu! – suriko Izidorius.
-Palauk, palauk, - nusiminė musė, - paseksiu visų skaniausią. Kitą kartą uodas įsivarė į pirštą rakštį.
-Ką? – paklausė berniukas.
-Rakštį.
-Na, žinai, - supyko Izidorius, - meluok, bet saiką turėk.
Pagavo musę ir numetė į išrūgų kibirą. Tada pasiėmė pasakų knygutę, išsirinko visų skaniausią, užsitėpė margarinu, pasibarstė cinamonais ir sukramsnojo.

Interviu su Liana Ruokyte

Lietuvos Respublikos Kultūros atašė Švedijos Karalystėje

1. *Nuo kada Švedijoje? Nuo kada Kultūros atašė?*

Švedijoje nuo 1991 m. Pradžioje dirbau "Radio Sweden" Baltijos šalių redakcijoje, rengiau ir skaičiau žinias. LR ambasadoje dirbu nuo 1992 m. LR kultūros atašė Švedijos Karalystėje - nuo 1999 m.

2. *Žinome, kad esate susijusi su teatru, vaidinate švedų teatruose (o gal tik viename iš jų), papasakokite plačiau, kas yra teatras Jums?*

Baigiau Lietuvos muzikos akademijos teatro fakultetą (renginių režisierė). Su teatru susijusi nuo vaikystės, nuo dramos studijų iki Klai-pėdos pilies teatro, vadovaujamo rež. Alvydo Vizgirdos, kuriame vaidinau 6 metus, paraleliai su studijomis. Vėliau, atvykus į Stokholmą, lygiagrečiai su darbu radijuje - pažintinės studijos privačioje teatro mokykloje "MBV Teaterverkstad" ir Stokholmo aukštojoje scenos mokykloje "Stockholms Scenskola", 2 metai praleisti "Master Classes" (aktorinis meistriškumas ir režisūros studijos pagal GITIS programą) teatro edukaciniame centre Berlyne "AKTZENT" (pas pedagogą Jurij Alschitz) ir dukteriniuose edukaciniuose centruose "PROTEI" (Roma), "SCUT" (Stokholme). Stokholme vaidinau laivoje teatro trupėje "Cinnober" (1994-1997). Čia teatras praktikoje ir baigėsi, bet širdy - jis liko, ir ilgam. Pasukau kitu keliu, kuris man pasirodė prasmingesnis, tikslingesnis ir pajautau, jog galiu toje srityje kažką nuveikti. Dirbau Hässelby pilyje projekto vadove, kuriant Baltijos kultūros centrą Stokholm. Laisvalaikiu - verčiu literatūrą, bendradarbiauju su vertėjų/rašytojų grupe, kuri entuziastingai verčia lietuvių poeziją į švedų k. (kartu išvertėme ir atskiro mis knygomis buvo leidyklos "Ariel" išleista S.Gedos, S.Parulskio, G.Grajausko, E.Ališankos eilės, H.Kunčiaus esė rinktinė, šiuo metu verčiu Antano A. Jonyno ir Kornelijaus Platelio eiles, vieną Leonardo Gutausko romaną). Beje, viena iš bendradarbių Anna Harrison puikiai išvertė Nijolės Miliauskaitės eiles (tai šviežiausia "Ariel" leidyklos knyga). Yra nemažai planų ateinantiems metams literatūros srityje.

3. *Matant Jus dirbant tokiomis sritimis ir tempais, galima pagalvoti, kad šeimai laiko nebėlieka. O gal aš apsirinku?*

Mano šeima - tai Roger Jonsson, mano vyras ir geriausias mano draugas. Jis manualinės terapijos gydytojas (švediskai naprapat), vadovauja klinikai "Rehabkliniken", dėsto aukštojoje manualinės terapijos mokykloje "Naprathögskolan", veda manualinės terapijos tobulinimosi kursus savo kolegoms. Taip, tiesa, darbas ilgainiui tapęs gyvenimo būdu. Laiko šeimynai ar laisvalaikiui lieka itin mažai, tačiau tą "ekskluzyvinį" likutį skiriu šeimai ir mudu su vyru jį prasmingai išnaudojame. Tėvai ir brolis su šeima gyvena Lietuvoje.

4. *Jūsų darbas susijęs su lietuviškų renginių organizavimu Švedijoje. Papasakokite plačiau, kokio tai tipo renginiai, kokio lygio dalyviai?*

Galbūt pati formuluotė "Lietuviškų renginių organizavimas Švedijoje" pernelyg klaidinanti, nes Lietuvos valstybė siunčia savo atstovus į kitas šalis ne renginių organizuoti, bet skleisti informaciją apie Lietuvos kultūrą Švedijoje, megzti dvišalius bei daugiašalius kontaktus, deramai pristatyti Lietuvos kultūrinius pasiekimus atstovaujamoje šalyje, inicijuoti bendradarbiavimo projektus ir padėti juos įgyvendinti, teikti informaciją apie Lietuvą Švedijos interesantams ir atvirkščiai, organizuoti Lietuvos valstybės tarnautojų kultūros srityje ir kultūros darbuotojų ir ekspertų vizitus, menininkų ir kultūros darbuotojų profesines stažuotes Švedijoje ir kitose Šiaurės šalyse, bendradarbiauti su Švedijos žiniasklaida, aprūpinti ją tinkama informacija apie Lietuvą ir padėti organizuoti jų vizitus į Lietuvą pagal poreikius, siekti, kad Lietuvos kultūra "pasimatytų", ir ne tik žiniasklaidoje, bet užimtų reikšmingą vietą užsienio šalių kultūros pristatyme Švedijoje. Trumpai tariant,

aš vykdu mūsų šalies kultūros politiką užsienyje, konkrečiai Švedijoje (ir šiek tiek Skandinavijoje), atsižvelgiant į LR KM prioritetus tam tikram laikotarpiui, tačiau visada lieka vietos ir laiko savo iniciatyvoms, improvizacijai ir idėjoms, kurios pukiausiai įsikomponuoja ir sėkmingai realizuojasi tarpe pagrindinių planų. Nemaža dalis Švedijos pradinė mokyklų, gimnazijų mokiniai ar aukštųjų mokyklų studentų kreipiasi pagalbos į mus suteikti vienokią ar kitokią informaciją ar duoti patarimų. Arba, tarkim, pavieniai asmenys

Liana Ruokytė su pačios sudaryta ir versta knyga tik pasirodžiusia švedų poeto Bruno K. Oijer poezijos rinktinėje lietuvių kalba

kreipiasi dėl turistinės informacijos ir praktinių patarimų, prieš pirmąkart keliaujant į Lietuvą. Visa tai yra kasdieninė duona ir tą darbą atlieka visi mano kolegos, nes švedų smalsuoliai skambina visais kataloge nurodytais telefono numeriais. Bendros informacijos teikimas švedams tai yra savaimė suprantamas dalykas.

5. *Kartais kreipiasi į LBŠ profesionalūs estrados dainininkai, pavieniai aktoriai, teatrai iš Lietuvos, prašydami padėti organizuoti koncertus, spektaklius. Pasiuntus į lit-listą pasiūlymą imtis šio darbo - neatsirado nė vieno galinčio, turinčio tam laiko, nors norinčių, kad tokie renginiai vyktų - buvo. Gal tokius kreipimusis siųsti Jums?*

Dėl įvairiausių kreipimusi. Esu pati prisijungusi prie lit-listo ir stebiu visus paklausimus. Ką aš galėčiau tarti šiuo klausimu. LR ambasada nėra nei koncertų agentūra nei renginių organizavimo biuras pagal pageidavimus. Galbūt skamba visa tai sarkastiškai, tačiau norėčiau pabrėžti, jog LR ambasada yra LR valstybės atstovybė, vykdanči kryptingą Lietuvos užsienio politiką (tame tarpe ir kultūros). LBŠ - tai yra lietuvių išeivijos geranoriškai susibūrusi organizacija, turinti savo tikslus, uždavinius, norus ir konkrečius renginius. LR ambasada visuomet patalkina, pataria įvairių iniciatyvų klausimais, jeigu jų tik atsiranda, tačiau panašių iniciatyvų (tiek profesionalių, tiek saviveiklinių kolektyvų), kurios adresuojamos tiek ambasadai, tiek LBŠ, yra tikrai daug. Geriausia išeitis būtų, jog LBŠ stengtųsi pasirūpinti pagal galimybes savo gautais paklausimais, o ambasada visuomet pasirengusi patalkinti visais LBŠ rūpimais kultūros klausimais. Kiek man žinoma, ir visi LBŠ susitikimai bei moterų organizacijos susitikimai vyko ambasadoriaus rezidencijoje, ir vaikų eglutės ten pat vyko. Niekam niekuomet nėra atsakyta padėti vienu ar kitu klausimu. Tad reziumuojant, noriu pasakyti, jog LBŠ turi pati pasirūpinti savo kultūrine veikla, įvairiomis iniciatyvomis, jeigu tik tam yra natūralus poreikis, ir savo ruožtu atsakinėti į gautus paklausimus ar pasiūlymus.

6. *Gal turite kokių įdomių planų ateičiai, apie kuriuos*

galėtumėte papasakoti?

Po sėkmingos dvimetės muzikinių mainų programos "Musical Links: Sweden-Lithuania 2002-2003" įgyvendinimo laukia sekantis reikšmingas projektas - Lietuvos dalyvavimas svečio teisėmis tarptautinėje Götėborgo knygų mugėje 2005 ir tam Lietuvos pristatymui skiriamas ypatingas valstybės dėmesys. Jau šiais metais vyko ir vyks nemažai renginių, pristatymų literatūros srityje, tame tarpe Lietuvos prisistatymas jau šių metų Götėborgo knygų mugėje: 50 m² standas, poezijos/džiazo muzikos koncertų programa Nefertiti džiazo klube, aukštosios meno mokyklos Valand scenoje, spaudos konferencijos ir kt. 2005-aisiais knygų mugės metu Lietuva pateiks plačią kultūrinių pasiekimų įvairiose srityse programą. Iki knygų mugės pasirodys švedų kalba ir daugiau lietuvių autorių, planuojama išleisti švedų kalba septynias lietuvių autorių knygas, jų tarpe dvi antologijas. Šiais ir kitais metais jau vyko ir dar įvyks nemažai fotografijos meno parodų, keletas koncertų. Svarbiausias įvykis šiemet Lietuvai - įstojimas į ES, tad šią datą mes pažymėjome net keletu renginių: gegužės 1 d. Europos Komisijos atstovybėje Stokholme LR ambasada kartu su tarptautine kritikų asociacija ir BKC surengė turėjusį didelį pasisekimą tarptautinį seminarą-debatą "A New Deal" (seminaro santraukas galite rasti "Kultūros barų" 6-ajame nr.), gegužės 5d. Europos komisijoje įvyko seminaras "European Identity", gegužės 9d., t.y. Europos dieną, įvyko bendras 10 ES šalių renginys "Enlargementday" karališkajame sode "Kungsträdgården", kuriame koncertavo roko grupė "Saulės kliošas", džiazo kvartetas "Traffic Quartet", šokių kolektyvas "Baltija", vyko paroda, "Streetbasket" varžybos, o taip pat Europos šalių džiazo festivalis "European jazz nights at Fasching" gegužės 7-9d. Smagu, kad minėtuose renginiuose kaip niekuomet gausiai dalyvavo lietuvių išeivija. Tik gaila, kad tai atsitinka tik kartais.

7. *Sėkmės Jums darbuose ir asmeniniame gyvenime. Ačiū už pokalbį.*

Kalbėjosi Audronė Vodzinskaitė - Städtje

PRAŠO PAGALBOS

Visai neseniai LBŠ Valdyba gavo laišką iš Prienų rajono Naujosios Ūtos pagrindinės mokyklos, kur prašoma padėti mokyklai ir kaimo vaikams.

Mokykla funkcionuoja nuo 1933 metų, 1965 metais pastatytas 6 klasių priestatas. Mokykloje mokosi didesnė pusė moksleivių, kurie yra iš daugiavaikių asocialių, bedarbių tėvų šeimų, todėl iš tėvų šeimų paramos nesitikima. Mokykla per 71 gyvavimo metus nė karto kapitališkai neremontuota. Mokyklos remontas ir priežiūra atliekami, kiek leidžia galimybės, savo lėšomis. Mokykla apšildoma senovinėmis krosnimis. Žiemos laikotarpiu vidutinė temperatūra +10° C. Nuo krosnių jaučiasi smalkių kvapas, negalime normaliai dirbti. Didelė dalis šilumos išeina pro langus, jie yra la-

bai blogos būklės, juos reikėtų keisti. Labai reiktų mokyklą paremontuoti. Kadangi ne visi mokiniai gyvena šalia mokyklos, reikia juos vežioti, ir visų didelė svajonė įsigyti mokyklai mikroautobusiuką iki 25 vietų.

Mokykla labai tikisi, kad kilnių širdžių dėka galės sudaryti normalias sąlygas kaimo vaikų mokymui, ugdymui ir laukia paramos bei patarimo.

LBŠ narius ir kitus lietuvius, kurie norėtų padėti mokyklai, prašytume tiesiai susisiekti su mokykla adresu: Regina Žvirblienė zvirbliene@one.lt

LR ambasados Švedijos karalystėje kultūros renginių ir projektų planai 2004 m. rudenį-žiema

Liana Ruokytė

RENGINIO DATA / RENGINIO VIETA / RENGINYS / KAS ATSTOVAUS LIETUVĄ

04.09.10, 17.30-19.30/ Stokholme, Lietuvių bendruomenės Švedijoje susitikimo metu/ Baltoskandijos Akademijos išleistas knygos, Prof. Kazio Pakšto rinktinės "Kultūra. Civilizacija. Geopolitika" (atspindinti tarpusavyje K. Pakšto ryšius su Švedija) pristatymas./ Dalyviai: Baltoskandijos Akademijos direktorius, tyrinėtojas Silvestras Gaižiūnas ir 2 akademijos bendradarbiai/ LR ambasada Stokholme, bendradarbiaujant su Baltoskandijos Akademija ir LBS

04.09.17-20/ Upplands Väsbyje, meno centre "Edsviks konst och kultur"/ Fotomenininko Antano Sutkaus personalinė darbų paroda. Taip pat XX lietuvių menininkų darbų ekspozicija tarptautiniame projekte "Friendship". Priėmimas./ Dalyviai: menininkai ir kuratoriai: Vilmantas Marcinkevičius ir Neringa Žukauskaitė. Parodą atidarė LR kultūros atašė L. Ruokytė LR ambasada Stokholme, bendradarbiaujant su meno centru "Edsviks konst och kultur"

04.09.18-10.10/ Stokholme, parodų rūmuose "Väsby Konsthall", didžiojoje parodų salėje Primus3/ Šiaurės ministrų tarybos atrinktų stipendiatų, Lietuvos dailininkų paroda "Instance in Art" (tapyba, skulptūra, fotografija, instaliacijos ir kt.). Priėmimas./ Dalyviai: Egmontas Bžeskas, Eimuntas Ludavičius, Karina Matiukienė, Eglė Babilaitė Sitas, Ieva Babilaitė, Vilmantas Marcinkevičius, Neringa Žukauskaitė, LR ambasada Stokholme, bendradarbiaujant su parodų rūmais "Väsby Konsthall" ir galerija "Vartai".

04.09.19-11.07/ Landskronoje, meno muziejuje "Landskrona Museet"/ Fotomenininko Antano Sutkaus personalinė retrospektyvinė darbų paroda "Kasdienybės arhivai. 1959-1993". Spaudos konferencija/ Dalyviai: fotomenininkas Antanas Sutkus, parodų kuratorė Ieva Mazūraitė. Parodą atidarys L. Ruokytė LR ambasada Stokholme, bendradarbiaujant su Landskronos muziejumi.

04.09.23/ Stokholme, džiaz klube "Fasching"/ Lietuvos saksofonisto Petro Vyšniausko ir Švedijos pianisto Bobo Stenson dueto koncertas/ Dalyviai: saksofonistas Petras Vyšniauskas ir pianistas Bobo Stensonų./ Bilietus galima įsigyti www.fasching.se/ LR ambasada Stokholme, bendradarbiaujant su džiaz klubu "Fasching".

04.09.23-26/ Götėborge, tarptautinėje Götėborge knygų mugėje "Bok & Bibliotek 2004", salėje "Rum för Poesi", Götėborge aukštosios meno mokyklos Valand scenoje/ Seminaras-spaudos konferencija "Litauisk Litteratur i fokus på Bok&Bibliotek 2004", skirta Skandinavijos žiniasklaidai tikslu supažindinti juos su šiuolaikine lietuvių literatūra ir pristatyti Lietuvos dalyvavimo mugėje 2005 m. koncepciją. Poetiniai skaitymai mugės programoje "Rum för Poesi", Valand ir Götėborge miesto bibliotekos scenose. LLA ir LR leidyklų bendrai parengta knygų ekspozicija - 50m² ploto Lietuvos stendas/ Dalyviai: rašytojai Jurga Ivanauskaitė, Kornelijus Platelis, Antanas A. Jonynas ir Gintaras Grajauskas; džiaz atlikėjai: Petras Vyšniauskas, Egidijus Buožis, Valerijus Ramoška, Eugenijus Kanevičius ir Darius Rudis; oficialūs atstovai iš LR KM, Lietuvos leidėjų asociacijos; literatūros žinovai ir kiti programoje numatyti dalyviai. LR Ambasada Stokholme, bendradarbiaujant su "Lietuviškos knygos", Lietuvos Institutu, LLA, su tarptautinės Götėborge knygų mugės vadovybe.

04.09.25, 19.30-01.00/ Götėborge, džiaz klube "Nefertiti"/ Poetinis-muzikinis projektas tarptautinės Götėborge knygų mugės "Bok & Bibliotek 2004" kontekste/ Dalyviai: poetai Kornelijus Platelis, Antanas A. Jonynas ir Gintaras Grajauskas; džiaz atlikėjai: Petras Vyšniauskas, Bobo Stenson, Egidijus Buožis, Valerijus Ramoška, Eugenijus Kanevičius ir Darius Rudis ir kiti programoje numatyti dalyviai, LR Ambasada Stokholme, bendradarbiaujant su džiaz klubu "Nefertiti".

04.09.30-10.02/ Suomijoje, Åbo (Turku) mieste/ Lietuvos rašytojų programa Baltijos j. regiono rašytojų konferencijoje Turku mieste "Littera Baltica 2004" (tema "On the Edge"). Dalyviai: rašytojai iš 12 šalių, 1 - iš Lietuvos./ Lietuvą atstovaus ir skaitys pranešimus rašytojas Marius Ivaškevičius. "Littera Baltica" komitetas, bendradarbiaujant su LR ambasada Stokholme

04.10.09-11.15, Atidarymas 14.00-18.00/ Stokholme, Šiuolaikinio meno galerijoje "Art Gallery" / 10 Lietuvos menininkų (po 15 darbų) paroda (tapyba ir grafika)/ Dalyviai: tapytojai Vilmantas Marcinkevičius, Solomonas Teitelbaumas, Tadas Gutasuskas,

Audrius Gražys, Neringa Žukauskaitė, grafikai Birutė Zokaitytė, Arūnas Gėlūnas, Kęstutis Grigaliūnas, Egmontas Bžeskas, Rimvydas Kepežinskas. LR ambasada Stokholme, bendradarbiaujant su "Art Gallery"

04.10.02-29/ Visbyje, šiuolaikinio dizaino galerijoje "Galleri 5"/ Baltijos-Švedijos šiuolaikinio dekoratyvinio meno paroda "Baltic Jewel"./ Lietuvą atstovaus 4 menininkai Preliminarūs dalyviai: 1 menininkas, parodos kuratorė Jurga Karčiauskaitė Lago (meno galerija Klaipėdoje "Pėda"), Galerija "Pėda", bendradarbiaujant su LR ambasada Stokholme ir BKC.

04.10.22-24/ Götėborge, šiuolaikinio meno parodų centre "Röda Sten"/ 2-jų Lietuvos poetų ir muzikantų dalyvavimas tarptautiniame Götėborgo poezijos festivalyje "Götėborgs Poesifestival 2004"/ Dalyviai: Gintaras Grajauskas, Kerry Shown Keys ir 2-3

muzikos atlikėjai iš grupės "Rokfeleriai", LR ambasada Stokholme, bendradarbiaujant su Götėborgo poezijos festivaliu ir "Lietuviškomis knygomis".

04.11.04, 11.30-17.30/ Stokholme, Stokholmo Universitete, Allhuset, Rotunda/ 25 Europos sąjungos šalių bendras projektas "Studera i Europa" tikslu skatinti jaunimo studijas ES šalyse ir norą aplankyti jas.LR stendas./ Atstotas iš LR Mokslo ir Švietimo ministerijos studijų departamento ir LR kultūros atašė LR ambasada Stokholme, bendradarbiaujant su 25 ES šalių ambasadomis ir kultūros institutais Stokholme.

04.11.19-21/ Växjö mieste ir dar 2-3 miestuose (paaiškės vėliau)/ "Kaskados" šiuolaikinės muzikos ansamblio koncertinis turas (3-4) pietų Švedijos miestuose./ Dalyvaus: ansamblis "Kaskados", "KOMA", bendradarbiaujant su LR ambasada Stokholme.

Lietuvių bendruomenės Švedijoje renginiai 2004 metai ir iki 2005 m. vasario

2004 m. vasario 14 d. -	Metinis LBŠ narių susirinkimas, Vasario 16-osios dienos minėjimas
2004 m. kovo 12 d. (ambasadoje) -	Mokyklėlės pristatymas, Pirmieji lietuviai Švedijoje: A. Jovertas
2004 m. gegužė (ambasadoje) -	Pirmieji lietuviai Švedijoje: A. Batvinis
2004 m. birželio 6 d. -	Vasaros piknikas, Mokslo metų užbaigimas
2004 m. rugsėjo 10 d. -	Lietuva ir Švedija. Baltoskandijos akademijos direktorius S. Gaižiūnas
2004 m. lapkričio 20 d. -	Priešadventinė vakaronė
2005 m. vasario 19 d. -	Metinis LBŠ narių susirinkimas, Vasario 16-osios šventė

Saulės mokykla:

2004 m. birželio 6 d. -	Mokslo metų užbaigimas
2004 m. rugsėjo 5 d. -	Mokslo metų pradžia
2004 m. gruodžio mėn. -	Kalėdinė eglutė

Informacija apie **Moterų grupės** ir **Tautinių šokių grupės** susirinkimus pranešama tiesiai grupių nariams

LBS Valdyba

LBŠ valdyba 2004-2005 metais

VARDAS IR PAVARDĖ / PAREIGOS VALDYBOJE / EL. PAŠTO ADRESAS / TELEFONAS

Virginija Langbakk / Pirmininkė / virginijalangbakk@hotmail.com / 070- 597 06 80

Eglė Marcinkevičiūtė / Sekretorė. Bendruomenės dokumentacija ir informacija bendruomenės nariams / egle.marcinkeviciute@sh.se / Studentbacken 25/712, 115 57 Stockholm

Daiva Eskilsson / Išdininkė. Finansiniai klausimai, narių sąrašas ir informacijos siuntimas paštu. / daivusai@yahoo.se / Cedergrensvägen 18, 126 36 Hägersten / 08-19 28 79

Eugenija Griff / Informacija ir archyvai / eugenijagriff@hotmail.com

Vaida Gudaitytė / Kultūra ir renginiai / vaidagudaityte@hotmail.com

Alma Vaškytė / Ryšiai su jaunimu / alma.vaskyte@ncc.se

Onutė Gurvičienė / Ryšiai su pietų Švedijos organizacijomis / anna.gurviciene@mail.com

LBŠ sveikinimai

Apolonijaus Batvinio jubiliejus

Šių metų balandžio mėnesį gražų jubiliejų atšventė ištikimas bendruomenės narys Apolonijus Batvinis. Švedijos lietuviai, ypač jaunimas, studijavęs Uppsalos mieste, Apolonijų žino ne tik kaip kompetentingą ir nenuilstamą veterinarijos gydytoją, bet ir kaip geranorišką, lietuviams besirūpinantį tautietį.

Bendruomenės vardu Valdyba sveikina Apolonijų Batvinį ir dėkoja už rūpestį, paramą bei aktyvų dėmesį bendruomenės veiklai.

Nauji bendruomenės nariai

Sveikiname naujus Lietuvių Bendruomenės Švedijoje narius! Jais tapo: Aldona Sehgal Vasaitytė, Liana Ruokytė, Regina Molina, Jorgė ir duktė Gabriella Linnea, Katarina Budrys, Kerstin Aronsson, Sonata Araki, Erling Johansson, Daiva Potamitis, Gabriel ir Christos Potamitis.

Raginame ir kitus lietuvius, naujai atvykusius ar ilgiau gyvenančius, papildyti Bendruomenės gretas. Kartu bus įdomiau ir linksmiau.

Padėka Audronei

2002-2004 metais Valdybos narė Audronė Vozinskaitė-Städje dirbo ir koordinavo bendruomenės darbą dviejose plačiose srityse - informacijos kaupimas ir sklaidimas bei ryšių palaikymas su sekmadienine mokykla, kurią, kartu su kitomis trimis mamomis, 1996 metais pradėjo kurti. Kartu su tuometine Tėvų komiteto pirmininke Egle Miniotiene Audronė iniciavo ir sukūrė pagrindus pirmiesiems mokyklėlės įstatams, prižiūri ir tvarko elektroninę LBŠ konferenciją Lit-listą. Vienas iš didžiausių darbų buvo pirmojo LBŠ Informacinio leidinio sukūrimas ir paruošimas, kuriuos Audronė ir maketavo, ir spausdino.

LBŠ Valdyba dėkoja Audronei už visas LBŠ sugaišintas valandas, už iniciatyvą, išradingumą ir už asmeninį žavesį.

Pär Lindström jubiliejus

Praėjusį pavasarį vienas iš pačių energingiausių bendruomenės narių, Pär Lindström atšventė savo jubiliejų. Mūsų bendruomenėje Pär atstovauja ne tik lietuvių rėmėjų ir entuziastų - švedų dalį, bet ir pietų Švedijoje esančią Švedijos-Lietuvos draugiją. Lietuva Švedijoje pristatoma Pär knygoje ir pranešimuose.

Lietuvių Bendruomenė Švedijoje siunčia Pär Lindström pačius nuoširdžiausius sveikinimus

LBŠ Valdyba

Padėka pobūvio ruošėjams

Visi, kas dalyvavo šių metų Vasario 16-osios pobūvyje buvo maloniai nustebinti menu naujovėmis ir jaukiai paruošta salės aplinka, bet mažai kas žino, kad šią staigmeną mums paruošė mūsų draugai švedai Thomas Nyström ir jo mama Christina, kurie ne tik patys pagamino, bet ir pateikė visą vakaro maistą. Vasario 15 d. Thomas

švenčia savo gimta dieną, bet jį paaukojo mūsų šventei.

Visų šventės pobūvio dalyvių vardu dėkojam Thomas'ui ir jo mamai Christinai bei labai tikimės jų pagalbos naujos mūsų šventės metu.

Tuo pačiu labai dėkojame Tamarai Ždanovai ir Jolantai Jurkūnaitei, kurios paaukojo visą vakarą ir padėjo servuoti maistą.

LBŠ Valdyba

LBŠ INFORMACINIS LEIDINYS, Nr. 2 (4)

LEIDŽIA: LBŠ valdyba

*PIRMININKĖ: Virginija Langbakk
Skravägen 25 B, SE-141 72 Huddinge
virginijalangbakk@hotmail.com tel.: 070- 597 06 80*

*SEKRETORĖ: Eglė Marcinkevičiūtė,
Studentbacken 25/712, SE-115 57 Stockholm,
megle@hotmail.com tel.: 070-8-335 42 39*

SVETAINĖ: www.qedata.se/lbs

2004m. rugpjūtis, TIRAŽAS: 120 vnt.

LBŠ POSTGIRO 22 30 29-0

LBŠ E-PAŠTO ADRESAS: lbsvaldyba@hotmail.com

KAINA: 15 SEK, LBŠ nariams - nemokamai

DIZAINAS IR MAKETAS: Audronės Städje

NUOTRAUKOS: A. ir J. Städje, L.Ruokytės

Redakcija pasilieka teisę trumpinti ir redaguoti atsiųstus straipsnius ir skelbimus.

Narystės paraiška yra LBŠ svetainėje